

29.6.2017

Ympäristöministeriö
Ari Saarinen

kirjaamo@ym.fi

Aihe: Lausuntopyyntö asetusluonnoksesta rakennuksen ääniympäristöstä

Tietoa RAKLI ry:stä

RAKLI kokoaa yhteen kiinteistöalan ja rakennuttamisen vastuulliset julkisen ja yksityisen sektorin ammattimaiset toimijat, jotka kattavat asuntojen, toimitilojen ja infrastruktuurin omistajat, rakennuttajat ja käyttäjät sekä näiden ammattimaiset edustajat. RAKLI jäsenineen varmistaa, että Suomessa on tilaa hyvälle elämälle.

LAUSUNTO

RAKLI ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa asiaan.

Yleistä

Hallitusohjelmassa on tuotu esille tarve vähentää yksityiskohtaisia määräyksiä. mm. seuraavin sanoin: *"Säädöspolitiikan ohjausta selkeytetään, tavoitteena sääntelyn nettomääräinen keventäminen ja säädöksille vaihtoehtoisten ohjauskeinojen käytön lisääminen."* Rakennusmääräyskokoelman uudistusta esittelevillä Ympäristöministeriön sivuilla todetaan myös, että tavoitteena on sääntelyn vähentäminen. Myös RAKLI:n näkemyksen mukaan sääntelyn tulisi olla mahdollistavaa ja yksi RAKLI:n strategian painopisteistä on: *"Tilaa mahdollistavalle sääntelylle"*, jonka yhteydessä painotetaan sääntelyn tarpeenmukaisuutta. Asetusluonnoksessa rakennuksen ääniympäristöstä on kohtia, jotka lisäävät sääntelyä ja nostavat rakentamisen kustannuksia. Nämä asiat eivät ole ensinkään ylläesitetyn hallitusohjelman kirjausten mukaisia.

Rakentaminen on Suomessa kallista, mikä käy selkeästi ilmi kansainvälisistä vertailuista, esimerkiksi RAKLI:n Ympäristöministeriölle ja ARA:lle tekemästä Suomen ja Itävallan rakentamiskustannusten vertailusta. Tämä asia huomioiden

29.6.2017

RAKLI:n näkemyksen mukaan kaikki viranomaismääräykset, jotka entisestään nostavat rakentamisen kustannuksia täytyisi perustella erittäin tarkasti.

Lähtökohtaisesti RAKLI näkee, että asetusluonnoksen rakennuksen ääniympäristöstä pitäisi koskea ainoastaan kokonaan uuden rakennuksen rakentamista. Perusteluna voidaan todeta mm. hallitusohjelman kirjaukset rakentamisen säädösremontin tavoitteista edistää lisä- ja täydennysrakentamista. Merkittäviä kustannusvaikutuksia aiheuttavilla vaatimuksilla ei tulisi estää lisä- ja täydennysrakentamista. Jotta hallitusohjelmaan kirjattu tavoite lisä- ja täydennysrakentamisen edistämisestä toteutuisi, tulisi mm. nyt lausunnolla olevassa asetusluonnoksessa huomioida lisä- ja täydennysrakentamishankkeiden näkökulma. Nähdäksemme asetusluonnosta olisi välttämätöntä täsmentää siten, että asetusta sovellettaisiin vain rakennettavan uudisrakennuksen tai rakennettavan uuden rakennusosan osalta.

Mielestämme on myös perusteltua pohtia kuinka tiukasti rakenteiden ääneneristävyyttä kannattaa säädellä, kun erilaisia teknisiä ratkaisuja meluntorjuntaan alkaa on jo nyt markkinoilla ja tekninen kehitys näiden osalta kulkee nopeasti eteenpäin.

3 § Rakennuksen ääniympäristön suunnittelu toteutus ja todentaminen

Kohdan viimeisessä kappaleessa puhutaan todentamisesta, mutta ei oteta esille, miten todentaminen tulee tehdä.

4 § Rakennuksen ääniympäristön suunnittelu toteutus ja todentaminen

Pienin sallittu äänitasoeroluku 55 dB Asunto, majoitus tai potilashuoneiden välillä tuo tasonnoston ja samalla rakentamiskustannuksien nousemisen nykyiseen vaatimustasoon verrattuna.

Potilashuoneiden välillä nykyinen vaadittu äänitasoeroluku on 48 dB. Esteettömyyden takia potilashuoneiden välisissä ovissa ei yleensä ole kynnyksiä. Vaatimuksen kiristäminen tältä osin johtaa raskaisiin rakenteisiin ja sitä myöten rakentamisen kustannustason nousuun potilashuoneita sisältävissä rakennuksissa.

RAKLI ei näe selkeitä syitä sille miksi laatutasoa pitää nostaa ääneneristävyyden osalta aiemmin ohjetasolla (standardi SFS 5907) olleeseen korkeatasoisten hotellien ääneneristysluokituksen tasolle. Aiemmin asunto-, majoitus- ja potilashuoneet on standardissa käsitelty omana kokonaisuutenaan. Mitä merkittävää ongelmaa tällä muutoksella haetaan poistettavaksi niin että kustannusten nouseminen on hyväksyttävää? RAKLI ei näe perusteita lisäkustannuksille ja laatutason nostamiselle ja viittaamme edelleen hallitusohjelman tahtotilaan.

Sovellataanko vaatimusta äänitasoeroluvusta 55 dB opiskelija-asuntojen solujen sisäisten asuinhuoneiden välille, mikä on todella kova ja kustannuksia lisäävä vaatimus? Onko asuntojen määritelmä tässä yhteydessä yksiselitteinen?

29.6.2017

5 § Vaatimukset rakennuksen melun- ja tärinätorjunnalle

Nykyisin rakennuksen ulkovaipan ääneneristysvaatimus johdetaan Valtioneuvoston päätöksestä VNP 993/1992. VNP:n mukaan asuntojen päiväohjearvo on 35 dB ja yö 30 dB. Koska liikennemäärät ovat huomatta suuremmat päivällä kuin yöllä, käytännössä määrääväksi tasoksi lähes aina tulee päiväajan 35 dB keskiäänitasovaatimus.

Asetusluonnoksessa on kirjaus: *”Rakennuksen ulkovaipan ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava siten että äänitaso asunnoissa- , majoitus-, tai potilas-huoneissa ei ylitä keskiäänitasoa 30 dB”*

Huolimatta perustelumuioston maininnasta, että asetusluonnoksella ei ole mittavia kustannusvaikutuksia yllä oleva teksti tarkoittaa selkeää vaatimustason ja siten rakentamisen kustannustason nostoa, koska lähes aina määräävä on päivän keskiäänitaso. (vanha vaatimus 35 dB, uusi 30 db). Ulkovaipan ääneneristysvaatimuksen kasvaessa 5 dB siitä seuraa merkittäviä kustannusvaikutuksia ja rajoituksia rakenteille. Ulkovaipan äänitasoerovaatimukset nousevat hankalissa paikoissa 40-50 db:n luokkaan, jolloin päädytään merkittäviin kustannusvaatimuksiin. Asetusluonnoksen 7 §:n teksti: *”Rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyys on rakennuksen korjaus- ja muutostyössä sekä rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa suunniteltava ja toteutettava siten, että 5 §:n 1 momentissa säädetty vaatimus toteutuu”* on vielä sen kaltainen, että kaikki rakennuksen merkittäväksi korjaus- ja muutostyöksi laskettavat työt laukaisevat tämän merkittävän kustannuslisän aiheuttavan vaatimuksen.

RAKLI ei näe perusteltuina esitetyn kaltaista merkittävän lisäkustannuksen tuovaa vaatimusten kiristämistä ja vaatii että määräysten tasot tältä osin pysyisivät ennallaan. Mikä on se merkittävä ongelma, johon tällä kustannuksilla selkeästi lisäävällä muutoksella haetaan ratkaisua? Mikäli on tarpeen vaatia rakennuspaikkakohtaisesti kireämpää säätelyä rakenteille, niin se voidaan tehdä kaavamääräyksissä. Talotekniikalta vaadittava äänitasovaatimus ei ole riittävä syy muuttaa ulkovaipan ääneneristysvaatimusta yhtenäisyyden nimissä, koska talotekniikan vaatimus ei pääsääntöisesti vaikuta ulkovaipan rakenteiden ääneneristävyysvaatimukseen.

6 § Vaatimukset rakennuksen ääniolosuhteille

Kohdassa siirretään aikaisemmin ohjetasolla olleita asioita asetustasolle, mikä lisää rakentamisen kustannuksia. RAKLI:n mielestä kaikki tämän kaltaiset tason kiristykset pitäisi perustella erittäin tarkasti. Erityisesti opetus- tai kokoustiloja ajatellen asetustasolla olisi toki hyvä nostaa esille se, että tilat olisi suunniteltava käyttötarkoitustaan vastaavaksi ja että tilojen ääniympäristöön on kiinnitettävä huomiota.

RAKLI ei siis näe perusteluja pykälän 6 kaltaisille tasonnostoille ääniympäristön asetustason vaatimuksissa kokonaisuudessaan aiemminkin todettuun rakentamisen kustannustasoon vedoten. Näemme että asetustason vaatimukset tulisi säilyttää entisen kaltaisena lisämaininnalla kiinnittämistä suunnittelussa huomiota erityisesti opetus- ja kokoustilojen ääniympäristön tarkoituksenmukaisuuteen.

29.6.2017

Ohjetasolla on sitten mahdollista ottaa tarkemmin kantaa hyvän ääniympäristön toteuttamiseen erilaisten käyttötarkoitusten tiloille.

Yksityiskohtaiset kommentit:

Puheensiirtoindeksin STI mittauksen mittaustavat ja todentaminen eivät käy asetuksesta ilmi (miten mitataan etäisyys, mittaustulosten keskiarvostus vai yksi mittapiste)

Tilojen lopulliset arvot saadaan vasta kun tilat on kalustettu. Tilat kuitenkin luovutetaan rakennusliikkeen/urakoitsijan toimesta ennen kalustamista. Jos vaaditaan mittauksia kalustetussa tilassa tästä seuraa helposti käytännön ongelmia rakentamisen prosessissa ja käytännön todentamisessa.

Miksi ylipäänsä vaaditaan porrashuoneissa jälkikaiunta-ajalle alarajaa? Ehdoitamme poistettavaksi.

Jälkikaiunta-ajan ja puheensiirtoindeksin – vaatimusten asettaminen asetustasoissa kaikkiin monitilatoimistoihin ei ole todellakaan mielekästä. Puheyksityisyyden tarpeeseen vaikuttavaa oleellisesti mm. työtehtävien luonne. RAKLI:n näkemyksen mukaan toimistotilan äänilaadulliset asiat eivät ole asetustason asioita vaan asiasta tulisi kertoa ohjetasolla. Miksi esimerkiksi kaikkiin toimistotiloihin pitäisi ajaa asetustasolla samanlaiset raskaat rakenteelliset ratkaisut ääniympäristöstä, kun erilaisia tilojen käyttökonsepteja kehittyy koko ajan lisää (avotoimistot / monitilaympäristöt eivät ole samanlaisia käytöltään) ja esimerkiksi erilaisia teknisiä ratkaisuja on olemassa keskittymismahdollisuuksien parantamiseksi avotilassa.

7 § Korjausrakentaminen, muutostyöt ja rakennuksen käyttötarkoituksen muutos

Asetusluonnoksen 7 §:n mukaan:

”Rakennuksen ääneneristävyyttä, melun- ja värinätorjuntaa, ääniolosuhteita sekä virkistykseen käytettävien rakennuksen piha- ja oleskelualueiden sekä oleskeluun käytettävien parvekkeiden meluntorjuntaa ja ääniolosuhteita ei saa rakennuksen korjaus- ja muutostyössä heikentää. Jos rakennuksen korjaus- tai muutostyö edellyttää merkittäviä muutoksia rakennuksen rakenteisiin, sovelletaan kuitenkin, mitä tässä asetuksessa säädetään.

Rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa rakennuksen ääneneristävyys, melun- ja värinätorjunta ja ääniolosuhteet sekä virkistykseen käytettävien rakennuksen piha- ja oleskelualueiden sekä oleskeluun käytettävien parvekkeiden meluntorjunta ja ääniolosuhteet on suunniteltava ja toteutettava siten, että ääniympäristöstä ei aiheudu asukkaille haittaa.

Rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyys on rakennuksen korjaus- ja muutostyössä sekä rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa suunniteltava ja toteutettava siten, että 5 §:n 1 momentissa säädetty vaatimus toteutuu.”

29.6.2017

RAKLI pitää asetusluonnoksen säännöksen lähtökohtaa, jonka mukaan rakennuksen ääniympäristöä koskevat vaatimukset määräytyisivät rakentamishetkellä voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti hyvänä.

Emme siis näe tarkoituksenmukaisena tämän asetuksen määräysten ulottamista korjaus- ja muutostöihin, mikäli näin halutaan kuitenkin tehdä merkittävien rakennuksen rakenteisiin kohdistuvien muutosten osalta täsmentämistä vaatisi asetusluonnoksen 7 §:n 1 momentin kohta. *”Jos rakennuksen korjaus- tai muutostyö edellyttää merkittäviä muutoksia rakennuksen rakenteisiin, sovelletaan kuitenkin, mitä tässä asetuksessa säädetään.”*

Täsmennys tulisi olla alla olevan kaltainen:

(lisäysehdotus **lihavoidulla**):

*”... Jos korjaus- tai muutostyö edellyttää merkittäviä muutoksia rakennuksen rakenteisiin, sovelletaan **kyseisen korjaus- ja muutostyön kohdalla** kuitenkin, mitä tässä asetuksessa säädetään.*

Asetuksen sanamuotoa tulkiten ei haluta syntyvän käsitystä siitä, että mikä tahansa merkittävä rakenteellinen muutos laukaisisi automaattisesti veloitteen noudattaa kaikkia asetuksen kattamia veloituksia riippumatta siitä, liittyykö veloitte edes suoritettavaan korjaus- tai muutostyöhön.

RAKLI ry

Mikko Somersalmi
Tekninen johtaja